

Rolnummer 6061
Arrest nr. 171/2015 van 3 december 2015

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 8 mei 2014, het decreet van het Waalse Gewest van 27 maart 2014 en het decreet van het Vlaamse Gewest van 25 april 2014 houdende, alle drie, instemming met het samenwerkingsakkoord (gesloten op 13 februari 2014) tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, ingesteld door de gemeenten Elsene en Sint-Pieters-Woluwe.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, P. Nihoul, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 14 oktober 2014 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 15 oktober 2014, is beroep tot vernietiging ingesteld van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 8 mei 2014, het decreet van het Waalse Gewest van 27 maart 2014 en het decreet van het Vlaamse Gewest van 25 april 2014 houdende, alle drie, instemming met het Samenwerkingsakkoord (gesloten op 13 februari 2014) tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales (respectievelijk bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 17 juni 2014, tweede editie, van 14 april 2014 en van 4 juli 2014) door de gemeenten Elsene en Sint-Pieters-Woluwe, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Coenraets, advocaat bij de balie te Brussel.

Memories en memories van wederantwoord zijn ingediend door :

- de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. E. Gonthier en Mr. D. Renders, advocaten bij de balie te Brussel;

- de Waalse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Bourtembourg, advocaat bij de balie te Brussel;

- de Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Martel en Mr. K. Caluwaert, advocaten bij de balie te Brussel.

De verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 15 juli 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Giet en R. Leysen te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 16 september 2015 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 16 september 2015 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Standpunt van de verzoekende partijen

A.1.1. De verzoekende partijen verantwoorden hun belang bij het beroep door aan te voeren dat zij beide gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn en lid zijn van gewestgrensoverschrijdende intercommunales, zoals Brutele; zij zouden rechtstreeks worden beoogd door de bestreden bepalingen, die hun situatie in het kader van de werking van die intercommunales zouden aantasten.

A.1.2. Dezelfde partijen preciseren in hun memorie van antwoord dat de bestreden normen rechtstreeks op hen betrekking zouden hebben aangezien zij, in het kader van de gewestgrensoverschrijdende communales waarbij zij zijn aangesloten - waaronder, zoals voormeld, Brutele, dat zijn activiteiten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en in het Waalse Gewest uitoefent -, het toepasselijke recht zouden moeten naleven zoals het is vastgesteld in het bestreden samenwerkingsakkoord. Ter ondersteuning van hun standpunt voeren de verzoekende gemeenten het arrest nr. 56/96 aan, waarbij het beroep dat de taxibedrijven en de taxichauffeurs hebben ingesteld tegen de ordonnantie van 27 april 1995 « betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met chauffeur », ontvankelijk is verklaard; dat arrest zou naar analogie te dezen van toepassing zijn, daar de situatie van de gemeenten, in hun hoedanigheid van lid van de intercommunales, door de bestreden bepalingen wordt aangetast.

Die bepalingen zouden bovendien nadelige gevolgen hebben voor de situatie van de verzoekende gemeenten, in zoverre zij ertoe worden verplicht normen na te leven die door de wetgever van een ander gewest zijn uitgevaardigd. Zo zou de intercommunale Brutele voortaan onderworpen zijn aan het WWPDD (Waalse Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie), waardoor de paritaire beheersstructuur van de beheers- en beslissingsorganen van de intercommunale zou moeten worden gewijzigd, waarbij een proportionele vertegenwoordiging wordt ingevoerd, ten koste van de vertegenwoordiging van de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en waarbij het mechanisme van de opvolging binnen die organen wordt afgeschaft. Er wordt eveneens verwezen naar de rechtspraak van het Hof : aldus wordt in het arrest nr. 36/98 vastgesteld dat de situatie van een gemeente rechtstreeks en ongunstig kan worden aangetast door bepalingen die een intercommunale waarvan zij lid is, ertoe verplichten een bepaalde hoeveelheid drinkwater te leveren aan de aangesloten gezinnen, met het risico dat het financieel resultaat van de intercommunale ongunstig wordt beïnvloed, alsook bijgevolg het deel van de gemeente in dat resultaat; in het arrest nr. 66/98 is overigens besloten dat de situatie van de gemeenten die lid zijn van intercommunales van het Waalse Gewest en van een intercommunale van het Waalse Gewest rechtstreeks en ongunstig kan worden aangetast door het decreet dat de wijze van vertegenwoordiging van de gemeenten binnen de algemene vergadering van de intercommunales waarbij zij zijn aangesloten, regelt.

Ten slotte, in verband met de in artikel 2, § 1, derde lid, van het samenwerkingsakkoord beoogde intercommunales, voeren de verzoekende gemeenten aan dat zij lid zijn van Vivaqua en dat Brutele, waarvan zij eveneens lid zijn, vennoot is in de intercommunale Tecteo.

Standpunt van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

A.2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering merkt op dat de adressaten van de normen die zijn vervat in het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord de gewestgrensoverschrijdende intercommunales zijn en niet de gemeenten. De verzoekende partijen zouden niet aangeven hoe hun situatie rechtstreeks wordt aangetast door de toepassing, op die intercommunales, van het regionaal recht dat in het betwiste samenwerkingsakkoord wordt aangegeven, noch door de aanwijzing van de overheid die een bestuurlijk toezicht op de handelingen van die intercommunales moet uitoefenen.

De verzoekende partijen zouden evenmin preciseren hoe de wijziging van de juridische regeling van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales en de onderwerping van hun handelingen aan de uitoefening van een bestuurlijk toezicht de gemeenten die daarvan lid zijn, zouden benadelen en hun situatie ongunstig zouden aantasten.

Daarnaast wordt opgemerkt dat de gemeenten die behoren tot een ander gewest dan het gewest waarvan het recht toepasselijk is gemaakt, kunnen uittreden uit de gewestgrensoverschrijdende intercommunale waartoe zij behoren, zodat de in het geding zijnde wijziging van de juridische regeling, die alleen van toepassing is op de intercommunales, zelfs niet indirect bindend zou zijn voor de verzoekende gemeenten.

A.3.1. In haar memorie van wederantwoord betwist de Brusselse Hoofdstedelijke Regering met name de relevantie van de analogie die wordt gemaakt met het arrest nr. 56/96 : immers, in de in dat arrest beslechte zaak regelden de bestreden normen de taxidiensten, ongeacht of die werden geëxploiteerd door een natuurlijke persoon of door een vennootschap, en tastten zij bijgevolg rechtstreeks de vennootschappen aan die welke activiteit uitoefenden.

A.3.2. Diezelfde partij betwist overigens eveneens dat de toepassing van het WWPDD op het beheer van Brutele de verzoekende gemeenten zou benadelen. Zij zouden niet uiteenzetten hoe een evenredige verdeling binnen de beheersstructuur van de intercommunale of de afschaffing van het mechanisme van opvolging hun situatie zou kunnen ongunstig beïnvloeden. Hoewel de verzoekende gemeenten Brusselse gemeenten zijn, zouden zij niet alle Brusselse gemeenten vertegenwoordigen en zouden zij bijgevolg niet kunnen klagen over de ontstentenis van een pariteit onder de Brusselse en Waalse gemeenten binnen de beheersorganen van de intercommunale in kwestie; de verzoekende gemeenten zou immers geen beslissende stem worden ontnomen in het beheer van Brutele wegens de onderwerping ervan aan het Waalse recht.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering merkt eveneens op dat artikel L1523-9 van het WWPDD bepaalt dat de statuten van de Waalse intercommunales kunnen voorzien in mechanismen die de minderheidsvennoten beschermen. Artikel L-1523-12 van het WWPDD bepaalt daarnaast dat het gewicht van het stemrecht binnen de algemene vergadering wordt bepaald door de statuten of volgens de inbreng. Niets zou bijgevolg toelaten te verklaren dat de toepassing van het Waalse recht op het beheer van Brutele het gewicht van de Brusselse gemeenten in het beheer van die intercommunale automatisch zou doen afnemen.

Om die redenen zou de verwijzing naar de arresten nrs. 36/98 en 66/98 niet relevant zijn.

A.3.3. Dezelfde partij merkt eveneens op dat de verzoekende gemeenten niet antwoorden op het argument dat is afgeleid uit de vrijheid die wordt gelaten aan de gemeenten die dat wensen, om de gewestgrensoverschrijdende intercommunales te verlaten die zouden worden onderworpen aan een ander regionaal recht dan het recht waaronder zij ressorteren; er wordt eraan toegevoegd dat de verzoekende gemeenten in werkelijkheid zouden overwegen die mogelijkheid uit te voeren en het onderhavige beroep louter onder bewaarde titel zouden hebben ingediend. De verzoekende gemeenten zouden aldus toegeven dat het alleen aan hen staat om niet aangesloten te zijn bij intercommunales die zijn onderworpen aan het recht van een ander gewest, zodat de omstandigheden die hun belang zouden verantwoorden, niet zouden voortvloeien uit de bestreden bepalingen.

A.3.4. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering onderstreept ten slotte dat, zoals elke overheid, de gemeenten een instrument ten dienste van het belang van de burgers vormen en dat, rekening houdend met dat kenmerk, het belang van de verzoekende partijen zou moeten worden onderzocht.

In dat opzicht zouden de verzoekende partijen niet aantonen hoe de belangen waarvan de verdediging aan hen is toevertrouwd, minder goed zouden worden gevrijwaard onder de gelding van de bestreden bepalingen dan onder die van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales. Het gegeven dat de bestreden bepalingen de handelingen van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales onderwerpen aan een toezicht, zou integendeel aantonen dat de belangen die de verzoekende partijen moeten bevorderen, thans een grotere bescherming genieten.

Standpunt van de Vlaamse Regering

A.4.1. De Vlaamse Regering merkt in de eerste plaats op dat de verzoekende partijen ten onrechte zouden verklaren dat zij, in de hoedanigheid van gemeenten die behoren tot een bepaald gewest, zouden worden onderworpen aan de reglementering van een ander gewest. Het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord zou immers alleen tot doel hebben het op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales toepasselijke recht te bepalen, alsook de overheid die het toezicht op hun handelingen moet uitoefenen. Ook de Vlaamse Regering merkt overigens op dat de gemeenten die onder een ander gewest vallen dan het gewest waarvan het recht van

toepassing is op de gewestgrensoverschrijdende intercommunale waarvan zij lid zijn, vrij zijn om hun aansluiting te beëindigen.

De verzoekende gemeenten zouden bijgevolg eventueel slechts indirect worden beoogd door het bestreden samenwerkingsakkoord, met name rekening houdend met het voormelde uittredingsrecht. Er wordt eveneens onderstreept dat geen enkele gewestgrensoverschrijdende intercommunale heeft verzocht om de vernietiging van het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord.

A.4.2. Het beroep zou in het bijzonder onontvankelijk zijn in zoverre het is gericht tegen artikel 2, § 1, derde lid, van het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord.

De verzoekende gemeenten zouden immers niet aantonen dat zij lid zijn van Vivaqua, Tecteo en Sibelgas; de verzoekende gemeenten zouden bovendien niet aangeven hoe hun situatie rechtstreeks en ongunstig zou worden aangetast door een norm waarbij de overheid wordt aangewezen die het toezicht op die gewestgrensoverschrijdende intercommunales moet uitoefenen; ten slotte zouden zij evenmin preciseren hoe zij rechtstreeks en ongunstig zouden worden getroffen door het verschil in behandeling dat die bepaling zou invoeren ten opzichte van andere gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

A.4.3. De Vlaamse Regering onderstreept ten slotte, hetgeen zij bevestigt in haar memorie van wederantwoord, dat het Hof in elk geval niet bevoegd is om het bestreden samenwerkingsakkoord te vernietigen, omdat een dergelijk akkoord als dusdanig geen enkel juridische werking heeft.

A.5.1. In haar memorie van wederantwoord herinnert de Vlaamse Regering aan haar vorige argumentatie en betwist ook zij de relevantie van de verwijzing, door de verzoekende partijen, naar het arrest van het Hof nr. 56/96, aangezien hun activiteiten te dezen niet rechtstreeks en ongunstig worden aangetast door het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord.

Er wordt eveneens opgemerkt dat, in de veronderstelling dat er een nadeel bestaat voor de verzoekende gemeenten, dat nadeel niet zou voortvloeien uit het bestreden samenwerkingsakkoord, maar uit het regionaal recht dat toepasselijk is gemaakt op grond van dat akkoord, alsook uit de criteria die daarin zijn vastgelegd. Een en ander zou overigens blijken uit de argumentatie van de verzoekende partijen, aangezien zij verwijzen naar het WWPDD en naar de daarin vervatte regels inzake de samenstelling van de organen van de intercommunales.

De Vlaamse Regering onderstreept eveneens dat, rekening houdend met het uittredingsrecht waarin artikel 2, § 2, van het akkoord voorziet, het eventuele nadeel dat de verzoekende gemeenten zouden lijden, niet uit dat akkoord zelf zou voortvloeien, maar uit de keuze van die gemeenten om binnen de gewestgrensoverschrijdende intercommunales te blijven waarvan zij lid zijn.

A.5.2. De Vlaamse Regering herinnert overigens aan haar eerdere argumentatie betreffende artikel 2, § 1, derde lid, van het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord en de drie in die bepaling beoogde intercommunales, en zet die uiteen.

Ten aanzien van het feit dat de verzoekende gemeenten hun hoedanigheid van lid van de intercommunale Vivaqua aanvoeren, zouden die verzoekende partijen niet aantonen hoe zij ongunstig zouden kunnen worden geraakt door de onderwerping van die intercommunale aan het recht van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Evenzo zou geenszins zijn aangetoond hoe de toepassing, op de intercommunale Tecteo, van het recht van het Waalse Gewest de aansluiting van de verzoekende partijen bij de intercommunale Brutele rechtstreeks en ongunstig zou aantasten. Meer algemeen zouden de verzoekende partijen niet aantonen welke schade de voormelde bepaling hun zou berokkenen, noch welk voordeel hun bij die bepaling zou worden ontzegd.

Standpunt van de Waalse Regering

A.6. In haar memorie van wederantwoord wijst de Waalse Regering in de eerste plaats op het « ongewone » karakter van het beroep, aangezien de Brusselse ordonnantie houdende instemming met het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord unaniem is goedgekeurd door de leden van het Brussels Parlement, onder wie de burgemeester van de gemeente Sint-Pieters-Woluwe en verschillende schepenen of raadsleden van een of meer verzoekende gemeenten.

Wat het belang betreft, betwist de Waalse Regering overigens, zoals de andere Regeringen, het bestaan van ongunstige gevolgen voor de verzoekende partijen; die partij ziet niet in hoe de komende statutaire wijzigingen van de intercommunales niet zullen kunnen tegemoetkomen aan de rechten en belangen van de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die voortaan zouden worden onderworpen aan de bepalingen van het WWPDD, rekening houdend met de bepalingen van dat Wetboek inzake de bescherming van de belangen van de minderheidsvennoten, meer bepaald het voormelde artikel L1523-9, tweede lid, ervan. Ook de Waalse Regering merkt op dat de intercommunale Vivaqua zal worden onderworpen aan het in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest toepasselijke recht, zodat men niet inziet hoe de situatie van de verzoeksters, die lid zijn van die intercommunale, « definitief zou kunnen worden aangetast in die hoedanigheid ».

Ten gronde

Wat het eerste middel betreft

Standpunt van de verzoekende partijen

A.7.1. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 4, 27, 39 en 134 van de Grondwet, van de artikelen 6, § 1, VIII, 7°, en 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, alsook van artikel 4 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen.

Terwijl het sluiten van de samenwerkingsakkoorden bepaald in artikel 92bis van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet zou kunnen leiden tot een uitwisseling of een afstand van bevoegdheden door een partij bij het akkoord, merken de verzoekende partijen op dat de bestreden bepalingen onder meer de artikelen 1, 2 en 3 van het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales goedkeuren; die artikelen bepalen de criteria inzake de aanhechting en de vaststelling van het toepasselijke recht in het kader van de uitoefening van het bestuurlijk toezicht op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, waardoor de in een gewest inzake bestuurlijk toezicht op de intercommunales aangenomen bepalingen integraal van toepassing worden op gemeenten die in een ander gewest zijn gelegen.

A.7.2. De verzoekende partijen voeren in dat verband het arrest nr. 17/94 van 3 maart 1994 aan. Dat arrest zou verhelderend zijn, aangezien het betrekking heeft op een samenwerkingsakkoord dat een mechanisme invoert inzake het toezicht op de OCMW's door een nieuwe overheid, en aangezien het antwoordt op de vraag of de Franse Gemeenschap aan die nieuwe juridische instelling - genoemd « de Instelling » - de zorg kon delegeren om dat toezicht in haar naam uit te oefenen.

Volgens de verzoekende partijen zou te dezen evenwel niet zijn voldaan aan de voorwaarden die het Hof in dat arrest ertoe hebben gebracht het akkoord goed te keuren. Enerzijds zou het akkoord de afstand met zich meebrengen van de normatieve bevoegdheid van een gewest ten gunste van een ander gewest in verband met het definiëren van de wettelijke regeling inzake het toezicht op de intercommunales en - meer bepaald - de werkwijze ervan; een en ander zou zover gaan dat de gemeenten van een gewest de door de wetgever van een ander gewest uitgevaardigde normen moeten naleven (met name in verband met de voorstelling van de kandidaten die zitting zullen hebben in de organen van de intercommunale); het radicale karakter van artikel 2, § 1, van het akkoord zou voor problemen zorgen, omdat dat artikel het recht van het gewest waaronder de publiekrechtelijke rechtspersonen ressorteren die samen over het grootste deel van het aandeelhouderschap beschikken, zonder meer toepasselijk maakt. De verzoekende partijen onderstrepen anderzijds de ontstentenis van een medebeheer inzake het toezicht op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, omdat, in tegenstelling tot de Instelling, die in het geding is in het voormelde arrest nr. 17/94, geen enkele gemeenschappelijke structuur is ingevoerd om dat toezicht gezamenlijk uit te oefenen : dat toezicht zou helemaal en plotseling toevallen aan het ene of het andere gewest.

Om die redenen zouden het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 en, daarna, de instemmingsordonnanties en –decreten, een werkelijke afstand van bevoegdheid van een gewest in het voordeel van een ander gewest met zich meebrengen, eveneens ten koste van de naleving van het beginsel van de territorialiteit van de bevoegdheden : voor een intercommunale zoals Brutele, die zich uitstrekt over het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en van het Waalse Gewest, zal het WWPDD integraal uitwerking hebben voor de gemeenten die nochtans gelegen zijn in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, ofwel buiten het grondgebied van het Waalse Gewest. Een en ander zou met name tot gevolg hebben, bijvoorbeeld in het geval van de intercommunale Brutele, dat de paritaire beheersstructuur van de beheers- en beslissingsorganen

wordt gewijzigd door die te vervangen door een proportionele verdeling, ten koste van de vertegenwoordiging van de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

A.7.3. De verzoekende partijen zetten eveneens uiteen dat de bestreden bepalingen, in tegenstelling tot wat in het voorwoord van het samenwerkingsakkoord wordt verklaard, afbreuk zouden doen aan het volle daadwerkelijke karakter van de vrijheid van vereniging van de gemeenten.

De integrale toepassing van het recht dat van kracht is in een ander gewest, zou ertoe leiden dat de werkingswijze van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales fundamenteel in het geding wordt gebracht, met name wat betreft het evenwicht dat bestaat op het vlak van de samenstelling van de beslissings- en beheersorganen; de vrijheid van vereniging van de gemeenten van een gewest zou aldus worden beperkt door de integrale toepassing van het recht dat in een ander gewest van toepassing is, ten koste van de normen die in het eigen gewest van kracht zijn.

A.8.1. In hun memorie van antwoord zetten de verzoekende partijen in de eerste plaats uiteen dat zij wel degelijk de schending aanvoeren van artikel 6, § 1, VIII, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dat de gewesten bevoegd maakt om de verenigingen van provincies, bovengemeentelijke besturen en gemeenten tot het, door hen aangevoerde, nut van het algemeen te regelen.

A.8.2. Door met name te verwijzen naar de rechtsleer onderstrepen dezelfde partijen overigens dat het verbod van elke afstand van bevoegdheid zowel geldt voor de facultatieve akkoorden - de meest talrijke - als voor de verplichte akkoorden, die op limitatieve wijze worden opgesomd in artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

A.8.3. De verzoekende partijen zetten eveneens uiteen dat het feit dat de gewestgrensoverschrijdende intercommunales tot de aanneming van het samenwerkingsakkoord waren onderworpen aan de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, niet zou toelaten om, zoals de andere partijen doen, het bestaan van een afstand van bevoegdheid te dezen te weerleggen: het zou daarbij gaan om een overgangsregeling tot de inwerkingtreding van een samenwerkingsakkoord waarin de voorwaarden voor de gezamenlijke uitoefening van de eigen bevoegdheden van de gewesten ter zake worden vastgesteld; de gewesten zouden dus bevoegd moeten blijven voor de intercommunales, zoals bepaald in artikel 6, § 1, VIII, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

A.8.4. De verzoekende partijen zetten vervolgens uiteen dat het betwiste samenwerkingsakkoord geen « gezamenlijke » uitoefening van die eigen bevoegdheid tot stand zou brengen, maar zou leiden tot een volledige overdracht van die bevoegdheid van het ene gewest naar het andere, zodat er wel degelijk sprake zou zijn van een afstand van normatieve bevoegdheid. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zou zijn bevoegdheid verliezen om wetgevend op te treden en de juridische regeling vast te stellen die van toepassing is op sommige gewestgrensoverschrijdende intercommunales waaraan de Brusselse gemeenten deelnemen, en zulks in het voordeel van het Waalse Gewest (bijvoorbeeld Brutele). Voor de krachtens het akkoord aan een bepaald gewest verbonden intercommunales zien de twee andere gewesten af van hun normatieve bevoegdheid en kunnen zij het te hunnen aanzien toepasselijke recht niet meer vaststellen, vermits de toepassing van het recht van een gewest de uitsluiting van het recht van die twee andere gewesten ten aanzien van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales impliceert. Onder die voorwaarden zou geen sprake kunnen zijn van een gezamenlijke uitoefening van de eigen bevoegdheid van de gewesten.

Bovendien zou het feit dat, met het samenwerkingsakkoord, wordt aanvaard dat hun autonomie wordt beperkt door de toepassing van het recht van een ander gewest, de afstand van bevoegdheid die daaruit voortvloeit geenszins omzeilen. Een akkoord kan op zich geen afstand van bevoegdheid verantwoorden.

Ten slotte zou de oprichting van een overlegcommissie (artikel 5 van het samenwerkingsakkoord) evenmin toelaten het bestaan van een afstand van bevoegdheid te weerleggen.

A.8.5. Ten aanzien van de toezichtsbevoegdheid voeren de verzoekende partijen aan dat het, in tegenstelling tot wat de Vlaamse Regering verklaart, wel degelijk gaat om een algemene bevoegdheid die onderworpen is aan de naleving van de bevoegdheidsverdelende regels, los van het feit dat die in wezen bestaat uit individuele beslissingen.

De informatieplicht bepaald in artikel 7 van het in het geding zijnde akkoord zou overigens niets veranderen aan het feit dat de gewesten die hun bevoegdheid verliezen, in de praktijk niet meer kunnen worden gekwalificeerd als toezichthoudende overheid, daar dat toezicht uitsluitend wordt uitgeoefend door het andere gewest. Het zou wel degelijk het wezen zelf van de bevoegdheid zijn dat door de twee andere gewesten wordt gedelegeerd aan het gewest dat bevoegd is op basis van de aanhechtingscriteria, zodat er effectief sprake zou zijn van een afstand van bevoegdheid. De twee andere gewesten zouden geen enkele vat meer hebben op de besluitvorming.

Bovendien is geen enkele gemeenschappelijke structuur ingevoerd om dat toezicht gezamenlijk uit te oefenen, in tegenstelling tot de hypothese die beslecht werd in het arrest nr. 17/94. Te dezen worden de gewesten niet ertoe gebracht gezamenlijke beslissingen te nemen, zodat bijvoorbeeld het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, in het geval van de intercommunale Brutele, elke bevoegdheid zal hebben opgegeven. Zonder een systeem van medebeheer van het toezicht zou het samenwerkingsakkoord bijgevolg inbreuk maken op de bevoegdheidsverdelende regels.

A.8.6. Wat ten slotte de schending van het territorialiteitsbeginsel betreft, voeren de verzoekende partijen aan dat het feit dat de gewestgrensoverschrijdende intercommunales per hypothese zijn gelegen op het grondgebied van verschillende gewesten, voor die laatste niet de mogelijkheid met zich meebrengen om uitsluitend te worden geregeld door het recht van een van die gewesten, verschillend van dat op het grondgebied waar zij gevestigd zijn.

Standpunt van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

A.9.1. Die partij merkt in de eerste plaats op dat het middel niet ontvankelijk is in zoverre daarin de schending wordt aangevoerd van artikel 6, § 1, VIII, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat aan de gewesten de bevoegdheid verleent om de begraafplaatsen en de lijkbezorging te regelen.

A.9.2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering zet vervolgens uiteen dat het bestreden samenwerkingsakkoord geen enkele afstand van bevoegdheid door een gewest in het voordeel van een ander inhoudt.

Dat akkoord vormt immers een samenwerkingsakkoord dat, gelet op artikel 92bis, d), en artikel 94, § 2, van de wet van 8 augustus 1980, moet worden gesloten opdat de gewesten bevoegdheden ten aanzien van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales kunnen uitoefenen. Vóór de aanneming van de bestreden normen waren die intercommunales geregeld bij de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales en niet door enig regionaal recht; zij ontsnapten bovendien aan elk gewestelijk toezicht. Het bestreden samenwerkingsakkoord houdt bijgevolg geen enkele afstand van bevoegdheid in en maakt het de ondertekenende gewesten daarentegen mogelijk om nieuwe bevoegdheden te verwerven die zij vroeger niet hadden.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering merkt eveneens op dat de lering van het door de verzoekende partijen aangevoerde arrest nr. 17/94 uitsluitend betrekking heeft op de zogeheten « facultatieve » samenwerkingsakkoorden, die hun grondslag vinden in artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980; die lering zou niet kunnen worden doorgetrokken naar de zogeheten « verplichte » samenwerkingsakkoorden, die de gewesten moeten sluiten om hun bevoegdheden in de in artikel 92bis, § 2, van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgesomde aangelegenheden te kunnen uitoefenen.

A.9.3. Dezelfde partij betwist eveneens elke schending van het territorialiteitsbeginsel.

Per hypothese oefenen de gewestgrensoverschrijdende intercommunales hun activiteiten immers uit op het grondgebied van verschillende gewesten; aangezien zij van nature ontsnappen aan de eenheid van het grondgebied en aangezien de gewesten het eens geworden zijn over de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden te hunnen aanzien, kan het beginsel van de territorialiteit van de bevoegdheden niet geschonden zijn.

A.9.4. Wat ten slotte de schending van de vrijheid van vereniging betreft, zet de Brusselse Hoofdstedelijke Regering allereerst uiteen dat artikel 27 van de Grondwet uitsluitend de oprichting van privéverenigingen en de deelname aan hun activiteiten waarborgt : het zou derhalve niet van toepassing zijn op de gemeenten.

Het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord verbiedt de gemeenten overigens niet zich aan te sluiten bij een bestaande gewestgrensoverschrijdende intercommunale, noch nieuwe op te richten; het voorziet daarnaast uitdrukkelijk in de mogelijkheid om een bestaande gewestgrensoverschrijdende intercommunale te verlaten.

Ten slotte verbiedt artikel 27 van de Grondwet niet dat de uitoefening van de vrijheid van vereniging aan bepaalde voorwaarden wordt onderworpen en de verzoeksters zouden niet uiteenzetten hoe de bestreden bepalingen de vrijheid die zij menen te kunnen genieten, op onredelijke wijze zouden beperken.

A.10.1. In haar memorie van antwoord betwist de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in de eerste plaats dat de verzoekende gemeenten de grond van hun middel in de loop van de procedure kunnen wijzigen : hun verzoekschrift beoogt artikel 6, § 1, VIII, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen; bijgevolg zou het aanvoeren van een andere bepaling niet tijdig en onontvankelijk zijn.

A.10.2. Diezelfde partij vult haar eerdere argumentatie overigens aan door uiteen te zetten dat, in tegenstelling tot wat de verzoekende gemeenten aanvoeren, de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de gewesten elke bevoegdheid ten aanzien van die intercommunales ontzegt zolang zij niet het vereiste samenwerkingsakkoord hebben gesloten : het sluiten van dat akkoord kan derhalve geen enkele afstand van bevoegdheid met zich meebrengen, maar maakt het integendeel mogelijk bevoegdheden te verwerven. Vóór dat akkoord beschikten de gewesten over geen enkele bevoegdheid om de juridische regeling te bepalen, die van toepassing is op sommige gewestgrensoverschrijdende intercommunales, en hun handelingen ontsnapten aan elk toezicht. Er zou dus geen enkele afstand van bevoegdheid zijn.

Er zou geen sprake kunnen zijn van een afstand van bevoegdheid door de ondertekenende gewesten, temeer daar, in geval van vernietiging van de bestreden bepalingen, zou moeten worden teruggekeerd naar de *status quo ante* : de gewesten zouden opnieuw elke normatieve bevoegdheid ten aanzien van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales verliezen, waarbij die laatste zouden worden geregeld bij de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de gewestgrensoverschrijdende intercommunales zouden voorts aan elk toezicht ontsnappen.

A.10.3. Het territorialiteitsbeginsel belet dat een gewest op zich enige bevoegdheid kan uitoefenen ten aanzien van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, wanneer geen samenwerkingsakkoord is gesloten zoals opgelegd bij artikel 92bis, § 2, d), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het territorialiteitsbeginsel verbiedt niet dat het betwiste samenwerkingsakkoord het aanhechtingscriterium bepaalt dat het mogelijk zal maken de gewesten te identificeren die hun bevoegdheden inzake die intercommunales en het toezicht erop zullen uitoefenen : dat beginsel verplicht de gewesten immers niet ertoe in de plaats te treden van de federale wetgever om een uniek statuut te creëren, dat op uniforme wijze van toepassing is op alle gewestgrensoverschrijdende intercommunales, en dat het statuut van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales zou vervangen. Dat beginsel verplicht de gewesten overigens evenmin om het toezicht op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales gezamenlijk uit te oefenen.

Standpunt van de Vlaamse Regering

A.11.1. Ook die partij zet uiteen dat artikel 27 van de Grondwet uitsluitend de vrijheid van vereniging van privaatrechtelijke personen zou beschermen, met uitsluiting van de gemeenten; het samenwerkingsakkoord laat hun vrijheid om zich te verenigen bovendien intact.

In elk geval zou artikel 27 van de Grondwet niet verbieden dat voorwaarden worden vastgesteld voor de uitoefening van het recht van vereniging. Er wordt ook opgemerkt dat artikel 162, vierde lid, van de Grondwet eveneens bepaalt dat de vrijheid die de bevoegde wetgevers aan de gemeenten laten om zich te verenigen, aan voorwaarden kan worden onderworpen.

Ten slotte voorziet het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord erin dat de gemeenten een gewestgrensoverschrijdende intercommunale kunnen verlaten waarvoor een recht van toepassing is dat niet het recht is waaronder het ressorteert.

A.11.2. Ten aanzien van de schending van de bevoegdheidverdelende regels onderstreept de Vlaamse Regering dat alleen sprake kan zijn van een afstand van bevoegdheid indien een overdracht van normatieve bevoegdheid op het spel staat; een afstand van bevoegdheid zou inhouden dat een entiteit in de absolute onmogelijkheid verkeert om in een bepaalde aangelegenheid wetgevend op te treden.

Te dezen maakt het bestreden samenwerkingsakkoord het echter de gewesten mogelijk hun bevoegdheden inzake gewestgrensoverschrijdende intercommunales uit te oefenen, terwijl zij dat tot dan toe niet konden doen, waarbij zij hun bevoegdheden ten aanzien van de intercommunales binnen één gewest ten volle behouden. Geen enkel gewest zou afstand doen van zijn bevoegdheden ten aanzien van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, aangezien het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord een overlegcommissie opricht waarin alle gewesten vertegenwoordigd zijn en waarop elk van hen een beroep kan doen.

Wat ten slotte de bevoegdheid inzake de uitoefening van het bestuurlijk toezicht betreft, zou het niet gaan om een normatieve bevoegdheid, maar om de aanneming van individuele beslissingen, zodat in dat opzicht geen sprake zou zijn van een « afstand van bevoegdheid ». De Vlaamse Regering onderstreept eveneens de plichten, met name de informatieplicht, die voortvloeien uit de artikelen 6 en 7 van het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord en waaruit blijkt dat er geen plotse of volledige afstand van bevoegdheid van een gewest ten behoeve van een ander zou zijn. Ten slotte zou de gewestelijke bevoegdheid ten aanzien van de gemeenten die bij een gewestgrensoverschrijdende intercommunale zijn aangesloten, intact blijven.

Standpunt van de Waalse Regering

A.12.1. Die partij zet in de eerste plaats uiteen dat, volgens de rechtspraak van het Hof (arresten nrs. 178/2005, 85/2008 en 40/2012), de ontstentenis van samenwerking in een aangelegenheid waarvoor de bijzondere wetgever voorziet in een verplichte samenwerking, niet verenigbaar is met het evenredigheidsbeginsel dat eigen is aan elke bevoegdheidsuitoefening. Er wordt echter opgemerkt dat het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord, vereist sinds juli 1993, pas in april 2014 kon worden gesloten.

A.12.2. De Waalse Regering onderstreept eveneens dat de beoordeling van het bestaan van een afstand van bevoegdheid door een samenwerkingsakkoord moet verschillen naargelang het gaat om een facultatief dan wel verplicht samenwerkingsakkoord; in het eerste geval zou het bestaan van een afstand van bevoegdheid op strikte wijze moeten worden beoordeeld, terwijl dat in het tweede geval op genuanceerde wijze zou moeten zijn.

Te dezen verplichten echter noch de Grondwet, noch de bijzondere wet om in een samenwerkingsakkoord een nieuwe wetgeving tot stand te brengen betreffende de organisatie en de werking van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, die zou verschillen van de op de intercommunales toepasselijke wetgeving; geen enkele norm zou de gewesten beletten om samen de criteria te kiezen inzake de aanhechting ervan met de wetgeving van één ervan.

In elk geval merkt ook de Waalse Regering op dat te dezen geen sprake kan zijn van een afstand van bevoegdheid, aangezien geen enkel gewest vóór de aanneming van de bestreden bepalingen, beschikte over de bevoegdheid waarbij het op zich eender wat ten aanzien van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales kan vaststellen.

Dezelfde partij onderstreept eveneens, in haar memorie van wederantwoord, dat de gewestregeringen bevoegd blijven voor de uitoefening van het toezicht op de beslissingen van de gemeenten in verband met de werking van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

Wat het tweede middel betreft

Standpunt van de verzoekende partijen

A.13. Het tweede middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, alsook uit de gelijkheids- en niet-discriminatieregels.

De verzoekende partijen bekritisieren de ordonnantie en de twee bestreden decreten in zoverre daarbij artikel 2, § 1, derde lid, van het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 wordt goedgekeurd, dat rechtstreeks de gewesten aanwijst die het toezicht moeten uitoefenen op drie uitdrukkelijk vermelde

gewestgrensoverschrijdende intercommunales, namelijk Sibelgas, Vivaqua en Tecteo. Door af te wijken van de aanhechtingscriteria waarin is voorzien voor de andere gewestgrensoverschrijdende intercommunales, zou het samenwerkingsakkoord een verschil in behandeling invoeren dat op geen enkel objectief criterium zou berusten waardoor dat verschil in behandeling redelijk zou kunnen worden verantwoord.

Het voormelde artikel 2, § 1, derde lid, zou aldus een juridische regeling invoeren die afwijkt van die welke is ingevoerd door de eerste twee leden van hetzelfde artikel, aangezien die laatste de juridische regeling bepalen die van toepassing is op een gewestgrensoverschrijdende intercommunale op grond van twee criteria, in verband met ofwel de aandeelhouders, ofwel de eindverbruikers; de verzoekende partijen merken op dat de toepassing van die criteria niet noodzakelijkerwijs tot gevolg zou hebben bijvoorbeeld het recht van het Vlaamse Gewest van toepassing te maken op de intercommunale Sibelgas.

A.14.1. In hun memorie van antwoord vullen de verzoekende partijen hun eerdere argumentatie aan door te onderstrepen dat, in tegenstelling tot wat de andere partijen verklaren, er wel degelijk sprake is van een ongelijke behandeling: de drie intercommunales, die van nature vergelijkbaar zijn met de andere intercommunales, omdat zij allemaal gewestgrensoverschrijdend zijn, krijgen een specifiek en permanent toezicht, in tegenstelling tot de andere gewestgrensoverschrijdende intercommunales waarvoor het aanhechtingscriterium evolutief is, aangezien het afhankelijk is van de aandeelhouders of het aantal eindverbruikers.

A.14.2. Ten aanzien van de verantwoording die is afgeleid uit het bestaan van specifieke belangen van elk ondertekenend gewest, antwoorden de verzoekende partijen dat in de uittreksels van de parlementaire voorbereiding alleen gewag wordt gemaakt van « gewestelijke belangen », zonder enige andere precisering, en dat een dergelijke verantwoording niet aanvaardbaar zou zijn.

Ten aanzien van het doel dat erin bestaat elk verlies van verworven toezicht door de toepassing van het algemeen aanhechtingscriterium te vermijden, betwisten de verzoekende partijen overigens dat de gewestelijke belangen toelaten de drie in het geding zijnde intercommunales te onderwerpen aan een definitief toezicht, terwijl het ook gaat om gewestgrensoverschrijdende intercommunales. Er zou geen redelijk verband van evenredigheid bestaan tussen de bekritiseerde maatregel en het beoogde doel, vooral ook omdat die maatregel, ter herinnering, een afstand van bevoegdheid van een gewest ten behoeve van een ander impliceert.

In de memorie van antwoord wordt ten slotte herinnerd aan het arrest nr. 56/92, waarin het Hof heeft beslist (B.10) dat, hoewel het ongetwijfeld wenselijk is dat de voorwaarden voor een uittreding in eenzelfde intercommunale niet fundamenteel verschillen naar gelang van het gewest waartoe de gemeente die zich terugtrekt, behoort, een onderscheiden reglementering niet dermate onuitvoerbaar is dat, om de nadelen daarvan te vermijden, aan de gewesten een bevoegdheid zou moeten worden ontnomen die hun door de bijzondere wet is toegekend.

Standpunt van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

A.15.1. Die partij zet in de eerste plaats uiteen dat de gewesten algemene aanhechtingscriteria hebben vastgesteld - namelijk de samenstelling van het aandeelhouderschap en, voor de intercommunales met distributiediensten, het aantal eindverbruikers - die in de tijd kunnen evolueren; voor een gewestgrensoverschrijdende intercommunale kan bijgevolg het op haar toepasselijke recht wijzigen volgens de ontwikkeling van haar aandeelhouderschap of de samenstelling van haar cliënteel.

Op de dag dat het samenwerkingsakkoord is gesloten en dat instemming ermee is verleend, impliceerde de toepassing van de voormelde algemene toewijzingscriteria dat het toezicht op Vivaqua werd uitgeoefend door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het toezicht op Tecteo door het Waalse Gewest en het toezicht op Sibelgas door het Vlaamse Gewest. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering merkt echter op dat de toepassing van het aanhechtingscriterium waarin specifiek is voorzien voor de uitoefening van het toezicht op de drie voormelde intercommunales tot hetzelfde resultaat leidt als de toepassing van de aanhechtingscriteria waarin in beginsel is voorzien voor de gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

A.15.2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering merkt vervolgens op dat in de parlementaire voorbereiding van de normen tot instemming met het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord wordt aangegeven dat, voor drie bepaalde intercommunales, de gewesten in het licht van de naleving van het evenwicht tussen hen en de vrijwaring van hun eigen gewestelijke belangen, de bevoegdheid hebben willen consolideren inzake het toezicht

dat hun is toegekend door de toepassing van het algemeen aanhechtingscriterium, dat evolutief is en bij datzelfde akkoord is vastgesteld. De bekritiseerde bepaling zou ertoe strekken te verzekeren dat een eventuele wijziging van het aandeelhouderschap of van de cliënteel van Tecteo, Sibelgas en Vivaqua niet zou leiden tot een verlies van de uitoefening van het toezicht daarop door de ondertekenende gewesten. Elk ondertekenend gewest heeft geoordeeld dat de uitoefening van het toezicht op die drie intercommunales voor hem een waarborg vormde in het kader van de gepaste uitoefening van zijn bevoegdheden en dat zij dat toezicht wenste te kunnen behouden wanneer het op die intercommunales toepasselijke recht zou wijzigen.

Volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zou de bekritiseerde bepaling een gepaste en redelijke maatregel vormen die het mogelijk maakt het voormelde gewettigde doel te bereiken.

A.16. In haar memorie van wederantwoord wijst diezelfde partij allereerst erop dat de verzoekende gemeenten toegeven dat de toepassing van het door hen bekritiseerde aanhechtingscriterium zich ertoe beperkt, voor de uitoefening van het toezicht, de algemene aanhechtingscriteria te consolideren die van toepassing zijn op alle gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

Uit de uittreksels van de parlementaire voorbereiding, de ordonnantie en de decreten houdende instemming met het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord, die in detail worden weergegeven in de memorie, zou overigens blijken dat, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren, de redenen die de ondertekenende partijen ertoe hebben gebracht het aanhechtingscriterium te consolideren dat het mogelijk maakt het gewest aan te wijzen dat bevoegd is om het toezicht op Vivaqua, Sibelgas en Tecteo uit te oefenen, uitdrukkelijk worden bevestigd door elke gewestwetgever.

De bekritiseerde maatregel zou derhalve redelijk en adequaat zijn om de daarin weergegeven gewettigde doelstellingen te bereiken, namelijk voorkomen dat de evolutie van het aandeelhouderschap of van de cliënteel van de drie aangewezen intercommunales niet leidt tot het verlies, voor de gewesten, van een toezicht dat volgens hen essentieel is om een bepaald beleid tot een goed einde te brengen.

Uit dezelfde parlementaire voorbereiding zou bovendien blijken dat die maatregel noodzakelijk is geacht voor het vrijwaren van de gewestelijke belangen en dat die een voorwaarde vormde voor het sluiten van het samenwerkingsakkoord dat sinds juli 1993 vereist is bij de voormelde bijzondere wet.

Standpunt van de Vlaamse Regering

A.17.1. Na eraan te hebben herinnerd dat het Hof, op basis van zijn rechtspraak en in het kader van zijn controle, niet in de plaats kan treden van de wetgever, merkt de Vlaamse Regering in de eerste plaats op dat de verzoekende gemeenten niet uiteenzetten dat zij lid zijn van een van de drie in de bekritiseerde bepaling beoogde intercommunales. In elk geval wordt eraan herinnerd dat het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord, in artikel 2, § 2, ervan, de gemeenten toestaat de in het betwiste samenwerkingsakkoord beoogde intercommunales te verlaten, zodat de eventuele ongelijke behandeling waarover de verzoekende partijen klagen, berust op hun keuze, hetgeen een schending van het gelijkheidsbeginsel zou uitsluiten.

A.17.2. Ook de Vlaamse Regering voert aan dat de bestreden bepaling geen enkel verschil in behandeling invoert: de toepassing van de algemene aanhechtingscriteria leidt immers tot hetzelfde resultaat als hetwelk wordt verkregen door de toepassing van de betwiste bepaling.

A.17.3. In elk geval zou het aangevoerde verschil in behandeling redelijk verantwoord zijn door het zoeken naar een moeilijk te bereiken institutioneel evenwicht, zoals daarop is gewezen tijdens de parlementaire voorbereiding van het Waals decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord. De Vlaamse Regering onderstreept daarnaast, naar analogie met het arrest van het Hof nr. 96/2014, dat de keuze van een nominatieve reglementering niet is gebeurd met schending van de fundamentele rechten en vrijheden.

A.18. In haar memorie van wederantwoord zet de Vlaamse Regering met name uiteen dat de door de verzoekende partijen in hun memorie van antwoord uiteengezette argumentatie (A.14.2) - in zoverre die de schending van het gelijkheidsbeginsel combineert met de kritiek inzake de afstand van bevoegdheid van een gewest ten behoeve van een ander - op grond van de rechtspraak van het Hof niet ontvankelijk zou zijn, daar het zou gaan om een nieuw middel.

Standpunt van de Waalse Regering

A.19.1. De Waalse Regering merkt in de eerste plaats op dat, thans, elk van de drie in het geding zijnde intercommunales (Sibelgas, Vivaqua en Tecteo) meer eindverbruikers van distributiediensten in respectievelijk het Vlaamse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest, telt. Die partij heeft bijgevolg vragen bij het belang van de verzoekende partijen, die geenszins aangeven in welke zin zij van mening zouden zijn dat de situatie van Brutele waarnaar zij verwijzen, vergelijkbaar zou zijn met die van de drie hiervoor genoemde intercommunales. Er wordt eveneens opgemerkt dat de intercommunale Brutele, waarvan de verzoekende partijen lid zijn, meer eindverbruikers van distributiediensten in het Waalse Gewest telt.

A.19.2. Ook de Waalse Regering onderstreept overigens dat het bijzondere lot, voor de toekomst, van de drie in het geding zijnde intercommunales verantwoord zou zijn door het bijzonder strategisch belang dat elk van hen voor de betrokken gewesten vertegenwoordigt, zoals zou blijken uit de parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde ordonnantie.

A.20.1. In haar memorie van wederantwoord merkt de Waalse Regering in de eerste plaats op dat het paradoxaal is haar belang te verantwoorden door de omstandigheid dat de onderwerping van Brutele aan het op de Waalse intercommunales toepasselijke recht de belangen van de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zou kunnen aantasten, waarbij tegelijk wordt betwist dat de intercommunale Vivaqua onderworpen blijft aan het in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest toepasselijke recht.

A.20.2. Ook dezelfde partij herinnert overigens eraan dat de intercommunales Sibelgas, Vivaqua en Tecteo meer eindverbruikers van distributiediensten tellen in respectievelijk het Vlaamse Gewest, het Brusselse Gewest en het Waalse Gewest, en dat die overheidsondernemingen een strategisch belang vertonen voor elk van de drie betrokken gewesten.

In dat laatste opzicht voegt de Waalse Regering eraan toe dat de verzoekende partijen niet trachten aan te tonen dat, in het licht van het criterium van het strategisch belang, die drie intercommunales zich in dezelfde situatie zouden bevinden als die welke niet bij naam worden beoogd in het in het geding zijnde samenwerkingsakkoord.

- B -

Ten aanzien van de omvang van de saisine

B.1. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 8 mei 2014, van het decreet van het Waalse Gewest van 27 maart 2014 en van het decreet van het Vlaamse Gewest van 25 april 2014, waarmee instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord gesloten op 13 februari 2014 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

De verzoekende partijen vorderen eveneens, « voor zover nodig », de vernietiging van dat samenwerkingsakkoord.

B.2. Krachtens artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 is het Hof bevoegd om uitspraak te doen over de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een decreet of van een regel bedoeld in artikel 134 van de Grondwet ten aanzien waarvan de schending van een van de in datzelfde artikel 1 vermelde grondwetsbepalingen wordt aangevoerd.

Die bevoegdheid van het Hof betreft eveneens de wetkrachtige normen houdende instemming met een samenwerkingsakkoord. De rationele uitoefening van die bevoegdheid veronderstelt dat het Hof ook de inhoud van het samenwerkingsakkoord bij zijn onderzoek betreft. In zoverre het beroep tot vernietiging gericht is tegen het samenwerkingsakkoord, is het niet ontvankelijk.

B.3.1. Het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales bepaalt :

« *Definities*

Artikel 1. Voor de toepassing van dit akkoord, wordt verstaan onder :

1° gewestgrensoverschrijdende intercommunale : een vereniging opgericht door verscheidene gemeenten met welbepaalde oogmerken van gemeentelijk belang waarbij gemeenten uit meer dan één Gewest zijn aangesloten;

2° toepasselijk recht : het geheel van regelgeving vastgelegd door een gewest wat betreft :

- de organisatie en werking van de intercommunales;
- het bestuurlijk toezicht op de intercommunales.

3° zetel van de gewestgrensoverschrijdende intercommunale : plaats van haar voornaamste vestiging, in de zin van artikel 110 van de wet houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht, gelegen op het grondgebied van een gewest dat dit akkoord ondertekent.

Aanheftingscriterium van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales

Art. 2. § 1. Het op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales toepasselijk recht is het recht van het gewest waaronder de aandeelhouders vallen die samen het grootste deel van de publiekrechtelijke aandeelhouders vormen.

Niettemin, in afwijking van het vorige lid, indien een gewestgrensoverschrijdende intercommunale meer eindverbruikers van haar distributiediensten telt in een ander gewest dan dat bedoeld in het vorige lid, is het recht van dat gewest van toepassing.

Niettegenstaande wat voorafgaat en in ieder geval :

- oefent het Vlaamse Gewest het toezicht uit over de intercommunale die momenteel Sibelgas (ondernemingsnummer BE 0229.921.078) heet en dit ongeacht de eventuele toekomstige benaming ervan;

- oefent het Brusselse Gewest het toezicht uit over de intercommunale die momenteel Vivaqua (ondernemingsnummer BE 0202.962.701) heet en dit ongeacht de eventuele toekomstige benaming ervan;

- oefent het Waalse Gewest het toezicht uit over de intercommunale die momenteel Tecteo (ondernemingsnummer BE 0204.245.277) heet en dit ongeacht de eventuele toekomstige benaming ervan.

§ 2. Een gewestgrensoverschrijdende intercommunale die al bestaat op de datum van inwerkingtreding van dit samenwerkingsakkoord moet uiterlijk 1 jaar na de inwerkingtreding van dit samenwerkingsakkoord :

1° voldoen aan de interne regels inzake organisatie en werking van de intercommunales van het gewest waarvan het recht van toepassing is overeenkomstig § 1;

2° een deelnemende gemeente van een ander gewest dan dat waarvan het recht van toepassing is overeenkomstig paragraaf 1, de statutaire mogelijkheid te bieden om uit de intercommunale te treden. Deze mogelijkheid vervalt na een jaar tenzij het toepasselijke recht ruimere mogelijkheden biedt.

§ 3. De rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de gewestgrensoverschrijdende intercommunale haar zetel heeft, kan op vraag van ofwel een vennoot, ofwel een belanghebbende derde, ofwel de bevoegde Minister, de ontbinding uitspreken van de gewestgrensoverschrijdende intercommunale die haar statuten niet zou gewijzigd hebben binnen de termijn voorzien in de vorige paragraaf.

Uitoefening van het bestuurlijk toezicht

Art. 3. § 1. De bevoegdheid voor het bestuurlijk toezicht op een gewestgrensoverschrijdende intercommunale, wordt uitgeoefend door het gewest waarvan het recht van toepassing is overeenkomstig artikel 2, § 1.

§ 2. De beraadslagingen van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales die het voorwerp zouden hebben uitgemaakt van een toezicht in een van de betrokken gewesten maar waarvan het recht niet van toepassing is overeenkomstig artikel 2, § 1, worden ter informatie bezorgd door de gewestgrensoverschrijdende intercommunale aan de toezichthoudende overheid en aan de regering(en) of de door de regering(en) aangewezen toezichthoudende overheid, van het (de) betrokken gewest(en).

Onteigeningen

Art. 4. Onteigeningsmachtigingen worden verleend door het gewest waar het te onteigenen goed gelegen is. Een onteigeningsmachtiging kan slechts geweigerd worden indien de overlegcommissie, vermeld in artikel 6, daarover geraadpleegd werd.

Overlegcommissie

Art. 5. Om de permanente samenwerking tussen de gewestelijke overheden te versterken, wordt een Commissie opgericht, die samengesteld is uit een vertegenwoordiger van elke gewestelijke minister die bevoegd is voor de uitoefening van het toezicht op de intercommunales en uit een vertegenwoordiger van elke regionale administratie.

Zij keurt haar huishoudelijk reglement goed.

Zij kan worden geadiëerd door een regering in geval van een probleem met betrekking tot de uitoefening van toezicht door het gewest waarvan het recht van toepassing is overeenkomstig artikel 2, § 1 of met betrekking tot elke kwestie die verband houdt met de uitvoering van onderhavig akkoord.

De Commissie wordt belast met het opstellen van een jaarlijks activiteitenverslag aan de regeringen.

Periodieke opvolging

Art. 6. Onverminderd artikel 2, § 1, lid 3, bepaalt de overlegcommissie jaarlijks, met eenparigheid en op grond van rechtvaardigingsstukken die zij definieert, het recht dat in uitvoering van artikel 2, § 1, lid 1 en 2, van toepassing is op elk van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

Wanneer de overlegcommissie een wijziging vaststelt van het toepasselijk recht op een gewestgrensoverschrijdende intercommunale, deelt het dat mee aan de intercommunale samen met de termijn waarbinnen de intercommunale zich moet conformeren aan het nieuwe recht dat van toepassing is en met de regels van toezicht van het gewest waarvan het recht van toepassing is.

Varia

Art. 7. Iedere contracterende partij verbindt zich ertoe de andere contracterende partijen in te lichten over iedere wijziging van de bepalingen die betrekking hebben op de werking van de intercommunales en op de uitoefening van het toezicht op deze intercommunales.

Deze informatie betreft de beperkingen op de filialisering en de dochtermaatschappijen van de intercommunales.

Inwerkingtreding

Art. 8. Dit samenwerkingsakkoord treedt in werking op 1 juli 2014 ».

B.3.2. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van de bestreden wetskrachtige normen, in zoverre zij instemming verlenen met de artikelen 1 tot 3 van het voormelde samenwerkingsakkoord.

Het Hof beperkt zijn onderzoek tot die bepalingen.

Ten aanzien van het belang van de verzoekende partijen

B.4.1. De Vlaamse Regering en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering voeren aan dat de verzoekende partijen niet zouden doen blijken van het rechtens vereiste belang, nu zij als gemeenten niet rechtstreeks en ongunstig zouden worden geraakt door de bestreden bepalingen, die de werking van gewestgrensoverschrijdende intercommunales regelen.

B.4.2. De Grondwet en de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vereisen dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, doet blijken van een belang. Van het vereiste belang doen slechts blijken de personen wier situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt.

B.4.3. De verzoekende partijen zijn gemeenten die thans reeds lid zijn van gewestgrensoverschrijdende intercommunales. Zij doen blijken van het rechtens vereiste belang om de vernietiging te vorderen van de bestreden bepalingen, waarmee instemming wordt verleend met een samenwerkingsakkoord, dat de aanhechtingscriteria vastlegt voor het recht dat van toepassing is op dergelijke intercommunales (artikelen 1 en 2) en dat de uitoefening van het bestuurlijk toezicht regelt (artikel 3).

B.4.4. De exceptie wordt verworpen.

*Ten gronde**Wat het eerste middel betreft*

B.5. In hun eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 4, 27, 39 en 134 van de Grondwet, van de artikelen 6, § 1, VIII, eerste lid, 7°, en 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, alsook van artikel 4 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. In hun memorie van antwoord preciseren zij dat de verwijzing naar het voormelde artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 7°, op een materiële vergissing berust en dat duidelijk artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 8°, werd bedoeld. Die rechtzetting kan niet als een nieuw middel worden beschouwd.

B.6. Artikel 1 van het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 definieert de gewestgrensoverschrijdende intercommunale als « een vereniging opgericht door verscheidene gemeenten met welbepaalde oogmerken van gemeentelijk belang waarbij gemeenten uit meer dan één Gewest zijn aangesloten ». Op basis van de aanhechtingscriteria vervat in artikel 2, § 1, van het samenwerkingsakkoord is steeds het recht van één gewest van toepassing op een gewestgrensoverschrijdende intercommunale. Krachtens artikel 1 van het samenwerkingsakkoord is het toepasselijke recht « het geheel van regelgeving vastgelegd door een gewest wat betreft de organisatie en werking van de intercommunales [en] het bestuurlijk toezicht op de intercommunales ». Artikel 3, § 1, bepaalt voorts dat de bevoegdheid voor het bestuurlijk toezicht op een gewestgrensoverschrijdende intercommunale wordt uitgeoefend door het gewest waarvan het recht van toepassing is overeenkomstig artikel 2, § 1.

B.7. Volgens de verzoekende partijen zouden de bestreden bepalingen tot gevolg hebben dat een gewest afstand doet van zijn normatieve bevoegdheid inzake het bestuurlijk toezicht op en de werking van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales ten voordele van een ander gewest. Een dergelijke afstand van bevoegdheid zou strijdig zijn met de in B.5 vermelde bepalingen. De verzoekende partijen verwijten de bestreden bepalingen eveneens dat ze niet voorzien in een vorm van medezeggenschap inzake de uitoefening van het bestuurlijk toezicht op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

B.8. Artikel 27 van de Grondwet bepaalt :

« De Belgen hebben het recht van vereniging; dit recht kan niet aan enige preventieve maatregel worden onderworpen ».

Die bepaling heeft tot doel de oprichting van private verenigingen en de deelname aan hun activiteiten te waarborgen; zij heeft geen betrekking op de gemeenten.

In zoverre in het middel de schending wordt aangevoerd van artikel 27 van de Grondwet, is het niet gegrond.

B.9.1. Artikel 162, laatste lid, van de Grondwet bepaalt :

« Ter uitvoering van een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, regelt het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel de voorwaarden waaronder en de wijze waarop [...] verscheidene gemeenten zich met elkaar kunnen verstaan of zich kunnen verenigen. [...] ».

B.9.2. Artikel 4 van de Grondwet bepaalt :

« België omvat vier taalgebieden : het Nederlandse taalgebied, het Franse taalgebied, het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en het Duitse taalgebied.

Elke gemeente van het Rijk maakt deel uit van een van deze taalgebieden.

De grenzen van de vier taalgebieden kunnen niet worden gewijzigd of gecorrigeerd dan bij een wet, aangenomen met de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep van elke Kamer, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke taalgroep aanwezig is en voor zover het totaal van de ja-stemmen in beide taalgroepen twee derden van de uitgebrachte stemmen bereikt ».

B.9.3. Artikel 39 van de Grondwet bepaalt :

« De wet draagt aan de gewestelijke organen welke zij opricht en welke samengesteld zijn uit verkozen mandatarissen de bevoegdheid op om de aangelegenheden te regelen welke zij aanduidt met uitsluiting van die bedoeld in de artikelen 30 en 127 tot 129 en dit binnen het gebied en op de wijze die zij bepaalt. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid ».

B.9.4. Artikel 134 van de Grondwet bepaalt :

« De wetten ter uitvoering van artikel 39 bepalen de rechtskracht van de regelen die de organen, welke zij oprichten, uitvaardigen in de aangelegenheden, welke zij aanduiden.

Zij kunnen aan deze organen de bevoegdheid toekennen om decreten met kracht van wet uit te vaardigen op het gebied en op de wijze die zij bepalen ».

B.9.5. Artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt :

« § 1. De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} [thans : artikel 39] van de Grondwet zijn :

[...]

VIII. Wat de ondergeschikte besturen betreft :

[...]

8° de verenigingen van [...] gemeenten tot nut van het algemeen, met uitzondering van het door de wet georganiseerde specifiek toezicht inzake brandbestrijding; ».

B.9.6. Artikel 4 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen bepaalt :

« Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest heeft dezelfde bevoegdheden als het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest. De bevoegdheden toegekend aan de Gewestparlementen worden, wat betreft het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, uitgeoefend door middel van ordonnanties.

[...] ».

B.9.7. Artikel 92bis van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980, bepaalt in paragraaf 2 ervan :

« De Gewesten sluiten in ieder geval samenwerkingsakkoorden voor de regeling van de aangelegenheden die betrekking hebben :

[...]

d) op de verenigingen van gemeenten en van provincies tot nut van het algemeen die de grenzen van een Gewest overschrijden;

[...] ».

Artikel 42 van de voormelde bijzondere wet van 12 januari 1989 heeft deze bepaling van overeenkomstige toepassing verklaard op het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

B.10. Krachtens artikel 162, laatste lid, en artikel 39 van de Grondwet, is bij artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de gewesten de bevoegdheid toegewezen inzake «de verenigingen van [...] gemeenten tot nut van het algemeen, met uitzondering van het door de wet georganiseerde specifiek toezicht inzake brandbestrijding ». Aan de gewesten komen ook de organisatie en de uitoefening van het bestuurlijk toezicht op deze verenigingen toe.

B.11. Voor zover zij niet anders erover hebben beschikt, hebben de Grondwetgever en de bijzondere wetgever aan de gewesten de volledige bevoegdheid toegekend tot het uitvaardigen van regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods een beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.12. Het sluiten van een samenwerkingsakkoord mag niet ertoe leiden dat de Staat, een gemeenschap of een gewest zich ontdoet van een bevoegdheid die haar of hem door de Grondwet of door de bijzondere wet tot hervorming der instellingen is toegewezen. Een samenwerkingsakkoord mag geen uitwisseling, een afstand of een teruggave van bevoegdheden tot gevolg hebben.

B.13.1. Uit de samenhang van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 met artikel 92*bis*, § 2, d), van dezelfde wet blijkt dat geen van de gewesten bevoegd is om zelf eenzijdig de aangelegenheid van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales en het bestuurlijk toezicht op die verenigingen te regelen. Die aangelegenheid moet verplicht worden geregeld door middel van een samenwerkingsakkoord tussen de gewesten. Bij ontstentenis van een dergelijk akkoord blijven die intercommunales, met toepassing van artikel 94, § 2, van dezelfde bijzondere wet, geregeld bij de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales.

B.13.2. De bestreden bepalingen maken het mogelijk de verplichting die is vervat in artikel 92bis, § 2, d), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ten uitvoer te leggen.

Die bepaling verplicht de gewesten ertoe om een samenwerkingsakkoord te sluiten betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales, doch ze verplicht hen niet om in gezamenlijke structuren te voorzien om het bestuurlijk toezicht op die intercommunales uit te oefenen.

Door de organisatie en de uitoefening van het bestuurlijk toezicht aan één enkel gewest toe te wijzen, volgens de criteria bepaald in artikel 2 van het samenwerkingsakkoord, hebben de betrokken gewestwetgevers geen afstand gedaan van een bevoegdheid die hen was toegewezen. Ze beperken zich ertoe de reikwijdte van de bevoegdheden vast te leggen die elk gewest ten aanzien van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales kan uitoefenen.

B.14. Het eerste middel is niet gegrond.

Wat het tweede middel betreft

B.15. In het tweede middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden, in zoverre zij instemming verlenen met artikel 2, § 1, derde lid, van het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014.

B.16. Krachtens artikel 2, § 1, eerste lid, van het samenwerkingsakkoord is het op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales toepasselijk recht, dat van het gewest waaronder de aandeelhouders vallen die samen het grootste deel van de publiekrechtelijke aandeelhouders vormen. In afwijking van die regel voorziet het tweede lid erin dat, indien de bedoelde intercommunale meer eindverbruikers van haar distributiediensten telt in een ander gewest dan dat bedoeld in het eerste lid, het recht van dat gewest van toepassing is. Volgens het niet bestreden artikel 6 bepaalt de overlegcommissie jaarlijks, en onverminderd artikel 2, § 1, derde lid, met eenparigheid en op grond van rechtvaardigingsstukken die zij definieert, het recht dat ter uitvoering van artikel 2, § 1, lid 1 en lid 2, van toepassing is op elk van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales.

Artikel 2, § 1, derde lid, sluit drie bij naam genoemde gewestgrensoverschrijdende intercommunales uit van de voormelde regeling. Zo wordt het Vlaamse Gewest bevoegd voor het toezicht op Sibelgas, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor het toezicht op Vivaqua en het Waalse Gewest voor het toezicht op Tecteo. Door af te wijken van de aanhechtingscriteria die gelden voor de andere gewestgrensoverschrijdende intercommunales, zou het samenwerkingsakkoord volgens de verzoekende partijen een niet redelijk verantwoord verschil in behandeling invoeren.

B.17.1. Door de afdeling wetgeving van de Raad van State gevraagd naar de verantwoording voor het bekritiseerde verschil in behandeling verklaarde de gemachtigde die werd aangewezen door de adviesaanvrager van het Vlaamse Gewest hierover :

« Het gaat hier over 3 intercommunales die distributiediensten aanbieden. In principe zouden deze aangehecht worden bij het gewest dat de meeste eindgebruikers telt (volgens art. 2, § 1). Tijdens de onderhandelingen was er sprake van dat de hoofdzetel bepalend zou zijn of nog de lengte van de leidingen die zich op het grondgebied van een bepaald gewest bevinden. Met betrekking tot de voorgestelde criteria waren er twistpunten ten aanzien van (ik vermoed) twee van deze intercommunales. Voor wat Tecteo betreft, was er vermoedelijk minder discussie » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2013-2014, nr. 2486/1, p. 27; *Parl. St.*, Brussels Hoofdstedelijk Parlement, 2013-2014, nr. A-525/1, pp. 9-10; *Parl. St.*, Waals Parlement, 2013-2014, nr. 998/1, p. 7).

B.17.2. In de parlementaire voorbereiding wordt verduidelijkt dat deze *nominatim* aanwijzing werd aangenomen « met het oog op het bereiken van een evenwichtig akkoord en om discussies omtrent de toewijzing van deze intercommunales uit te sluiten » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2013-2014, nr. 2486/1, p. 4) en dat deze uitzondering « is ingegeven door de gewestelijke belangen, omdat de uitsluiting aangewezen was wegens de eigen prioriteiten van elk gewest » (*Parl. St.*, Waals Parlement, 2013-2014, CRIC, nr. 106, p. 16).

B.18. Uit het voorgaande blijkt dat de uitzondering ten aanzien van de drie met naam genoemde intercommunales werd aangenomen met het oog op het bereiken van een evenwichtig akkoord tussen de drie betrokken gewesten en omdat noch de in de artikelen 2, eerste en tweede lid, gekozen aanhechtingscriteria, noch andere criteria pertinent werden geacht voor hun specifieke situatie. Niettemin zullen de bedoelde intercommunales, evenals

alle andere gewestgrensoverschrijdende intercommunales, voortaan aan het toezicht van één gewest worden onderworpen. Aldus is het bekritiseerde verschil in behandeling niet zonder redelijke verantwoording.

B.19. Het tweede middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 3 december 2015.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels